

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlitterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor.
 Fél évre 4 kor.
 Negyed évre 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fil.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében, Schalek H., Dukas M., Oppelik A. Általános Tudósító-hirdetési osztálya Budapest.

Nyitlitter petitsora 20 fil.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

A gyanu.

Ki is veszi a hópehely kezdetben komolyan! Sokan talán szívesen üdvözlik is, hisz oly kedvére jön az embernek, hogy szinte örül neki mindenki. Pedig sokszor beh kellemetlen következményekkel jár! A hegy oldalán, ha hógolyóvá gomolyodik s fékevesztetten rohan lefelé és tör-zuz mindent, a mi útjába esik: látni csak romboló munkáját. Pusztulás jár nyomában s romok hevernek ott, hol az előtt lsten és ember alkotása büszkén meredezett ég felé!

Hasonló pusztítást vihet véghez a pusztá gyanu is. Eszébe jut a társadalomban valakinek, hogy valakire valamit rajogjon. Szíves készséggel ad hitelt a legképtelenebb gyanúsításoknak is 1—2 ember. Tovaterjed, mint a futó tűz s mire a százdiknak lesz kincsévé, rágalalmazásá fajul s tönkre teszi a szerencsétlent, kit fullánkjaival megsebez!

Ha gátat nem vetnek neki, kimondhatatlan pusztítást végezhet. B-csüetétől fosztja meg a tisztességes embert. Egyenlenséget szít a társadalomban s vizsályt teremt ott, a hol addig békeség honolt. Egy perc alatt tönkretelhet évek hosszú során át érlelt gyümölcsöket. Leemel a piedesztálról a közhivatalnokot, a hová a közbizalom s közbecsülés emelte.

Ily orgiákat készült ülni a napokban a legutóbb emberi gyarlóság városunkban is. Kipécéztelt magának négy közhivatalnokot, hogy azokat kezdetben meggyanúsítsa, utóbb meg rágalmazza. Csak suttogva terjedt eleinte szájról szájra, hogy a fogyasztási adók behajtása körül mulasztást követett el az előjáróság; majd utóbb hűtlen kezeléssel is vádolták a közhivatalnokokat.

Kezdetben senki se vette komolyan; de utóbb már sokan akadtak, kik hitelt adtak a szállongó híresztelésnek. S lassan-lassan oda lett a város négy tisztességes tisztviselője dobva a közönség könnyelmű ítélőszéke elé, hogy a legborzasztóbbal, mivel közhivatalnok csak vádolható — hűtlen kezeléssel megvádolják!

S tulajdonképen mi volt alapja a lelkelen herczehurczának? Megtudta valaki, hogy a négy hivatalnok osztozkodott 610 koronán. Minden tizedik ember már azt állította, hogy a behajtott fogyasztási adóból egyszerűen lefoglaltak maguknak 610 koronát. Hogy tehették ezt? Minek szedtek be többet, mint a mennyit kellett? Minek vetettek ki annyit a fogyasztókra? S ha be is folyt több az előíránynatnál, miért nem maradt az meg a városnak?

Pedig, a hogy a városi közgyűlésen, mely csütörtökön nagy érdeklődés mellett lefolyt, kitűnt, az az összeg, melyen a városbíró, jegyző, adóügyi biztós és pénztáros megosztzkodott, jogosan megillette őket. Föl is vették, meg is osztozkodtak rajta, mert a városi előjáróság 22. sz. határozatával részökre azt ki is utalta. Kiutalta pedig a m. kir. belügyminiszternek 9916—890 sz. elvi jelentőségű határozata alapján, a fogyasztási-adó kezelési díjazása felében.

Szó se volt tehát igaz az egész gyanúsításból. Alaplatannak bizonyult a vádaskodás. Tiszlára most a kiküldött hétélt bizottság a meggyanúsított négy hivatalnokot s nemcsak teljes elégtételt nyújtott nekik a képviselő-stület tulyomán többsége a méltatlan meggyanúsítást, melyet csunya rösszakaralról a polgárság nemely rétegei részéről elszenvedtek; de elismerésül és köszönetet fejezte ki egyhangulag ügybuzgó működésökről és a példás kezelésért.

S ezt az elégtételt megérdemelték mert fölvasolt jelentés szerint kiváló rendben, példás buzgósággal vezették a fogyasztási adóról a számadásokat s azokban a visszszárlésnek vagy mulasztásnak legparányibb jeleit legtavolabbról sem forognak fenn, tehát a kezelés sem vehető kifogás alá.

A ki a város érdekeit szíven hordja, mindenki örül a kinos ügy ilyforma megoldásának. A város tisztviselői a polgárság mandatáriusai. Önmömagát tisztelt meg a lakosság, ha kifogástalan, derék, arra méltó előjárókat állt a közügyek élere — a maga kebeléből. A városnak szegénye, nemcsak kára, ha azokat kellőleg megvalogatni nem tudja.

Elégtétele ez tehát egyttal a város polgárságának is, hogy nem pazarolta könnyelműen bizalmát arra méltatlan egyenekre. S sarkallni fogja ez a beálló tisztújítás alkalmával is, hogy érdekeit mérlegelve szembeszálljon olyan tőrekvészekkel, melyek a közügyeknek abszolote nem ikerkeznek hasznára való s mely tőrekvészek már most kezdtek jelentkezni, a mikor a kifogástalanul működő derek előjárósságot a legutóbb meggyanúsítással illették, hogy a küszöbön álló tisztújításon őket jöveve lehetlenné tegyék!

Nögyleti közgyűlés.

A »Csáktornyai Jötekonyczélú Ker. Nögylet, mely immár 24 éves multra te-

kinthet vissza, mult hó 25-én tartotta rendes évi közgyűlését. Ez az egyesület, mely oly zajtalanul működik a humanizmus terén, évenként leszárol azon áldásos tevékenységéről, a melyet a város szegényei és elhagyatottai köreiben véghez visz. Az egyesületnek irgalmas munkája, buzgó működése előtt a város minden rétege meghajol, elismeréssel és hódolattal adozik, mert jól tudja és évről-évre látja, hogy minő sok ehető könyvet letörölnek ezek a szeretettel munkálkodó angyal-kezek felebarátaink, embertársaink arcáról.

A XXIV. évi rendes közgyűlést, mely egyttal tisztúj közgyűlés is volt — elnököl megbotlásából, ki akadályozva levén a közgyűlésen megjelenni, — Brauner Lajos egyesületi titkár üdvözölő szavak kíséretében nyitotta meg.

1) Az elnöki megnyitó után a jegyzőkönyv hitelesesére Falya Mihályné és Probst Ferencz né kérétek fel.

2) A közgyűlés tudomásul vette a titkárnak a karácsonyi segélyezések (20 pár labbeli 5 és fél öl tűzifa) kiosztásáról szölet jelentését.

3) A »Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár«-nak a nögylet számára küldött 40 kor. adományát örvendetes tudomásul vette a közgyűlés.

4) Betérjesztett a január hó 10-én megtartott Calicot-Tancszestélyről a számadás. A bemutatott számadás szerint az összes bevétel volt 384 kor., kiadás 174 kor., 96 f., a tisztá jövedelem 209 kor. 04 f., mely segélyezésekre fordított.

A közgyűlés a számadást tudomásul vette, a vizalomrendező-bizottság elnökének, valamint a tagoknak a szíves fáradozásért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

5) Ezután Brauner Lajos titkár, — tekintettel arra, hogy az egyesület tisztikara és választmányának mandátuma a mai nappal lejár, — kimerítő jelentésben beszámolt a lefolyt VIII. ciklus 1900, 1901, 1902. évek alatt történt eseményekről és elért eredményekről. A titkár jelentés egész részletességgel tárja fel az egyesületnek legutóbbi 3 évi áldásos működését s az egyleti élet minden mozzanatát. Lapunk szük kerete nem engedi azt, hogy a titkári jelentést egész terjedelmében közöljük, mégis mind a mellett szükségesnek látjuk, hogy ezen 24 éves jötekonyczélú egyesületnek a legutóbbi 3 évben történt eseményeit legatlább is föbb vonásokban ismertetni.

A titkári jelentés szerint az egyesület választmánya a mely 1900. január hó 29-én tartott közgyűléskor választott meg, a

Ferencz József keserűvíz az egyedüli elismert kellemes ízű termeszete s hashajtószer. 850-27

lefolyt ciklusban 6 ülést tartott, ezen üléseken részint a szokásos karácsonyi segélyezések, a rendes vagy rendkívüli havi segélyezések, a számvizsgáló-bizottsági tagok kiküldésének, a közgyűlés idejének, részint pedig új szegények felvételének ügye tárgyaltott. Behatóbban foglalkozott a választmány a lefolyt ciklus alatt két tánczestély-nek rendezésével is. A megtartott tánczestélyek úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben meghozták a kívánt eredményt.

A mi a segélyezés ügyét illeti, az a lefolyt 3 évben, az év elejétől annak végéig szakadatlanul történt és pedig az évenkénti nagyobb kiosztások alkalmával, valamint az év folytán felmerült számos esetben. Elaggott, munkakeptelen vagy súlyosan beteg szegények pénzegyében részesültek, télen tűzfűt kaptak; a szegény tanulók pedig meleg lábbelivel lettek fölruházva. Az elnökség a segélyezéseknél lehető óvatossággal járt el, hogy érdemtelenek miatt valódi szegények a segélytől el ne utasítsanak.

A lefolyt 3 évben a segélyezettek folyton fokozódó számát a következő adatok tüntetik föl; ugyanis 1900-ban 340, 1901-ben 343 és 1902-ben 355 esetben történt segélyezés.

A három év alatt tehát 1038 esetben nyújtott az egylet 2—10 koronáig terjedő segélyt, 192 kor. értékű tűzifa osztott ki a szegények között és 40 tanulót meleg lábbelit kapott. A tanulók lábbelijét pedig szegénysorsu iparosokkal készítette el.

A segélyezések mérvét azonban leginkább előtűntetik azon pénzüsszegek, melyeket az egyesület a lefolyt 3 év alatt a jólékonyság oltárán áldozhatott, ugyanis:

Az 1900. évben segélyezésekre kiadott 912 kor.; — 1901-ben 962 kor.; — 1902-ben 1065 kor.; tehát 3 év alatt összesen 2939 kor.

Ezen nagymérvű évi segélyezés részben a befolyt tagsági díjak, részben az alapítók kamatainak teljes felhasználása, az egylet által rendezett mulatságok tisztá jövedelme, egysékes és társulatok nemeslelkű alapítványai által volt elérhető.

A nögyelet a lefolyt 24 esztendő alatt összesen 19493 kor. 02 fill. segélyt osztott ki a szegények és szűkölködők nyomorának enyhítésére; így tehát átlagosan évenként 812 kor. 02 fillér segély jutott a szegények számára.

Ami az egyesület vagyonának állását illeti, e részben is csak kedvezőt irhatunk. Míg az egyesület vagyona 1900. január hó 1-én 614910 kor. volt, addig a múlt év december hó 31-én a vagyon kitelt 620994 kor., tehát a lefolyt ciklus alatt a vagyon némi csekély összeggel gyarapodott.

Az egyesület segélyezési képességét nagy mértékben előmozdította a lefolyt ciklus alatt rendezett két tánczestély, mely 53212 koronát juttatott a jólékonyság oltárára. Kegyes jötevői is voltak a legutóbbi 3 év alatt az egyesületnek, nevezetesen a Csáktornyai Takarékpénztár évenként 60, a Muraközi Takarékpénztár 80, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár 40 koronát, Festetics Jenő gróf ur Ó méltósága 60, Murai Róbert 32, Hirschmann Miksa 2, s egy ismeretlen 2 korona segélyt juttatott a nögyeletnek; az elmúlt 3 évben tehát 636 kor. segélyt kapott az egyesület.

Csáktornya város fenkölt lelkületű közönségének ezen humanus egyesület iránti rokonszenve leginkább abban nyilvánul, hogy az egyesület tagjai között, csaknem minden társadalmilag számbavehető család

képviselő van. A lefolyt ciklus alatt a tagok létszámában némi hullámzás volt tapasztalható ugyan, de ez végeredményében legtöbbször az egyesület előnyére ütött ki, a mennyiben a kiléptettek helyébe mindig új tagok jelentek.

A lefolyt 3 évben a tagok száma így állott: 1900. évben alapító tag I. rendes tag 75, — 1901-ben alapító tag I. rendes tag 78, — 1902-ben alapító tag I. rendes tag 72. A ciklus alatt elköltözött 13 tag, meghalt 1 tag; a fizetést beszüntette 6 tag. Az elköltözött tagok sorában van Tóth Lajosné, az egyesület volt alelnöke, kinek távozását, — tekintettel az egyesület körében kifejtett áldásos működésére s a szegények iránti meleg rokonszenvére, — az egyesület méltán fájolja, s erről öt jegyzőkönyvi köszönetének kifejezését értesíti.

A közgyűlés a titkári jelentést tudomásul véve, úgy az elnökségnek, mint a választmányának ténykedésére a beleegyezést megadta.

6) Bencsik Stana pénztáros kimerítő jelentést tesz az egyleti pénztár 1902. évi állapotáról.

Az 1902. évben a bevétel volt a) tagsági díjakból 46944 kor.; b) adományokból 180 kor.; c) kamatokból 31112 kor.; összesen 96056 kor. Kiadás a) havi rendes segélyezés 30 szegénynek 1044 kor.; b) szolga fizetése 30 kor. c) rendkívüli segély 21 kor.; összesen 1095 kor. Egyenleg 13444 kor. 1901. évi számadás szerint decz. hó 31-én a vagyon kitelt 634438 kor.; 1902. évi bevétel 96056 kor. összesen 730494 kor. Levonva az 1902. évi kiadást 108500 kor.; a nögyelet összes vagyona 1903. évi január hó 1-én 620994 kor. 94 fill.

7) A pénztárt vizsgáló bizottság, nevezetesen Mencsey Károlyné, Szilágyi Györgyné és az egylet titkára f. e. január hó 18-án a pénztárt megvizsgálta s ennek alapján Szilágyi Györgyné a pénztár állapotáról szóló jelentésében kimondja, hogy a bizottság a számadásokat megvizsgálta, azokat rendben és minden tekintetben mintaszerűnek és kifogástalanoknak találta, s ennek alapján kéri a közgyűlést, hogy a pénztárosnak a fölmentvényt adja meg, s odaadó fáradozásáért jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánítson.

A számvizsgáló-bizottság jelentését a közgyűlés tudomásul vette s Bencsik Stana pénztárosnak a fölmentvényt jegyzőkönyvi köszönet kifejezésével megadta.

8) Titkár előadja, hogy az egyesület alapszabályainak értelmében az elnökség és a választmány megbízatala csak 3 évre terjed és ezen időszak a mai napon letelt, az elnökség és a választmány nevében jeleníti a lemondást s egyúttal az új választás megejtése czéljából korelnök kijelölésére hívja fel a közgyűlést. Egyúttal felolvassa az egyesület volt elnökeinek levelét, a melynek értelmében elnöki állásáról visszavonhatatlannal lemond. Jeleníti titkár, hogy az egyesületnek, — melynek további fennállása biztosítva van, — jelenleg egy alapító és 103 rendes tagja van, a tagok gyűjtésében fáradozni szivesek voltak; özv. Baranics Eudréné, Ditrich Jánosné, Probst Ferenczné és Szilágyi Györgyné.

A közgyűlés a titkár előterjesztéseit tudomásul véve, volt elnökének, ki 9 éven keresztül nemes lelkesedéssel és odaadással vezette az egylet ügyeit, jegyzőkönyvileg fejezi ki legmelegebb köszönetét. Egyben köszönetet szavaz az új tagok gyűjtőinek is, s a tisztviselőknél megadván a fölment-

vényt, titkár korelnöksége alatt megejti az új választást.

A választás következő eredményével ment végbe: elnöknek Probst Ferenczné, alelnöknek özv. Baranics Eudréné, pénztárosnőnek Maitincsevics Julcsa, titkár s jegyzőnek Brauner Lajos, ügyvédnek Zakál Henrik választott meg. Választmányi tagoknak a következők választáltak meg: Bellák Józsefné, Bencsik Stana, Czvetkovics Antalné, Dénes Béláné, Ditrich Jánosné, Hackl Károlyné, Kayser Lajosné, König Ernőné, Krasovecz Ignác dr.-né, Margita Józsefné, Mencsey Károlyné, Pálya Mihályné, Pecsnorn Ottóné, Pethő Jenőné, Szilágyi Györgyné, Zakál Henrikné, Ziegler Kálmáné, Zrinyi Viktorné.

9) Titkár előterjeszti több városi szegény kérvényét segélyezés, s az egyleti szolga folyamodványát havi díjának felemelése tárgyában.

A közgyűlés, — tekintettel arra, hogy a most befolyó havi befizetésekből a már fölvelt szegényeken kívül többnek segélyt nem adhat, — tudomásul veszi a kérvényezőket; szolga havidíját egy koronával határozza felemelni.

10) Előterjesztelt az 1903. évre segélyben részesülők névjegyzéke, számszerint 29.

A közgyűlés elhatározta, hogy mind a 29 városi szegény segélyben részesíti és pedig havonként 8 koronát kap 1, 4 koronát 7, 3 koronát 10, 2 koronát 11.

11) Titkár felhívására a közgyűlés határozatilag kimondja, hogy az alapszabályok 10. §-át, — mely a választmányi üléseknek negyedévenként való megtartásáról intézkedik, — nem kívánja érvényre juttatni, a mennyiben a választmányi ülések megtartását mindenkor a szükség és körülményekhez mért.

12) Probst Ferenczné indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy minden évben a mikor gróf ur Ó méltósága, — ki már oly számtalanszor meleg rokonszenvét adta e humanus egyesület törekvéseinek, — itt tartózkodik, a nögyelet kérvényével fordul a támogatásért.

13) végül titkár az új tisztikar nevében a szives támogatást s a szegények és elhagyottak irányában tanúsító jóindulatu áldozatkészséget melegen kikérve, az ülést beárta.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Tanfölyügyi látogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tan. tanfölygyelő e hét folyamán folytatta a muraközi iskoláknak múlt héten abbanbajott látogatásait. E hó 2-án érkezett Turcsiszerre, hol a gondnoksággal, tantestülettel és az előjárósággal ülést tartott. Megállapította az iskolának, mint áll. iskolának első költségvetését s tárgyalásaiában föllelte az iskolai élet s rendtartás összes mozzanatait. Február 3-án meglátogatta a hodosáni állami iskolát, melynek új épületére a szerződés már megkötött és a miniszterhez felterjesztelt. Ugyanezen napon a túske-szenygyörgyi róm. kath. iskolát is meglátogatta. Február 4-én az örségi és belicizai róm. kath. iskolákat, 5-én pedig a drávaszentmihályi állami, valamint a zalaújvári, botornyai és muraszilvágyi róm. kath. iskolákat látogatta meg s mindennél a helyszínen intézkedvén az iskolák szemé-lyi és dologi ügyeiben.

— **Illetőségi hely** az iparos könyvekben ezúttal nem szükséges. Az 1884. évi ipartörvény végrehajtását intéző 39226/1884. sz. földmívelésipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet 30. §-a szerint az elsőfokú iparhatósági iparossegédnek vagy gyári munkásnak, ha annak illetőségi

helye kellőleg igazolva nincs, csak ideiglenes igazolványt állíthat ki, s egyuttal köteles az illetéki helyi kupaoltatására nézve a szabályszerű tárgyalást megindítani s csak a szükséges adatok beszerzése után cserélheti ki az ideiglenes igazolványt munkakönyvvé. E rendelkezésnek, a mellett, hogy az elsőfokú iparhatóságok nagy munkát okoz, alig van gyakorlati jelentősége, sőt a munkásosztály kereseti viszonyaira egyenesen hátrányos. Ezen óhaját segíteni Láng Lajos kereskedelmi miniszter múlt év december 31-én kiadott rendelete, mely szerint az elsőfokú iparhatóságok a munkakönyv kiállítását kérő egyéntől illetékességi helyének igazolását nem kívánhatják s a munkakönyvet az előirt egyéb törvényes elő feltételek mellett, az illetékesség helyi figyelmen kívül hatásával kiállítani tartoznak. Mivel továbbá a munkakönyvekben levő személyleírás a segéd vagy gyári munkás személyazonosságának a megállapítására sok esetben elég támpontot nem nyújt, azért az említett miniszteri rendelet még azt is ehendeli, hogy ezentul minden munkakönyv kiállítása alkalmával annak első lapjára a munkakönyv kiállítója, a mennyiben a munkakönyvet kérő egyén irni tud, a következő szöveget igassa: »A munkakönyv tulajdonosának sajátkezü aláírása! s közvetlenül a szöveg mellé vagy alá a tulajdonos által ennek sajátkezü aláírását vezette rá. A mennyiben pedig a munkakönyv tulajdonosa irni nem tudna, e körülmény a munkakönyv kiállítója által megjegyzés alakjában a munkakönyv első oldalára irandó.

— **Táncmulatság.** A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet hangversenyyel összekötött táncmulatságát folyó hó 21-én fogja megtartani.

— **A Csáktornyai Szépió Egyesület** folyó hó 8-án az az ma, vasárnap délután 3 órakor a Tüzoltó-Egylet épületének nagytermében fogja évi rendes közgyűlést tartani, melyre a t. tagok minél számosabb megjelenését kéri az előnkéség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Csáktornya város tek. előjárása jún. 22-iki gyűléséből kifolyólag 50 K. segélyt volt kegyes a »Csáktornyai Iparos Ifjak Egyesülete« részére megszavazni. A mikor e némes adomány átvételét elismerném, kötelességem tartom, hogy a tek. előjárásig adományért a nyilvánosság előtt is legfőbb méltóságot tolmácsoljam. »Zrínyi Károly elnök«

— **Valóságos kincs** az emberiség részére a Zoltán féle kenőcs, melyről számosan, még a társadalom legelőkelőbb köréből is elismeréssel nyilatkoznak. Így: gróf Auersperg, Hippolit báró, Daun Károlina gróf, Győrly gróf, Markosts báró, Keglevich gróf, lovag Weilenhülfer József, Nyári Kálmán gróf stb., kik mind azt írják, hogy e pártalan szer régi koszvényes és csizos bajukra párnapi használat után gyógyulást hozott. E kiváló kenőcs üvege 2 korona Zoltán Béla gyógyszerárban Budapesten.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A csáktornyai áll. elemi népiszkola tanítótestület önszorgalmazó egyesületének módosított alapszabályait a m. kir. belügyminiszter jóváhagyta.

— **Táncvígza.** Folyó hó 1-én a »Zrínyi« szálló nagytermében nagyszámú közönség jelenlétében fejeződött be a helybeli ifusághól alakult táncvígza. A vizsgálat minden tekintetben sikerült. A vizsgázók ugyancsak derekasan megfeleltek a várakozásnak, nemcsak a vizsgatáncok szabatos, ügyes eljárásával, de ama fáradságot nem ismerő kitartásukkal is, melynek tulajdonítható az, hogy még a késő reggeli órákban is vígan járták a ropogós csárdást. Valóban öröm volt szülőnek, vendégnek egyaránt a fiatalok eme szép mulatságát végig nézni. Tagadhatatlanul szép látvány volt annyi ifju, viruló leánykát egy csoportban látni. S midőn a mulatság véget ért, mindenki kellemes órák emlékével térhetett haza.

— **Tüzoltó mulatság.** Rég volt már Domborban oly fényes s oly jól sikerült bál, mint f. hó 1-én. Az elismerés Zsoltán Gyula önk. tüzoltó-egyleti elnököt s Mihály János főparancsnokot illeti meg, kik elkövetek mindent, hogy a bál sikerüljön. Jelen volt dr. Szűllő Géza orsz. gyűl. képviselő is. Sárközy csáktornyai zenekara oly jó hangulatot teremtett, hogy a társaság csak világgal reggel oszlott szét. A mulatság érdekességét emelte, hogy a hölgyek muraközi népviseletben jelentek meg. Jelen voltak asszonyok; Zsoltán Lipótné, Zsoltán Gyuláné, Hirschler Ödöné,

Korber Jánosné, dr. Szegő Hugóné, Kele Györgyné, Berger Manóné, Fischer Gusztávné, Rózsay Lajosné, Ehrenwald Béatáné, Stefes Istvánné, Ruzsák Jánosné, Schwarz Simonné, Feszli Antalné, Albert Jánosné stb. Leányok: Biró Mariska, Ruzsák Regina, Korber Irma, Babics Gábris, Kele Olga és Györgyi, Andrasek Krisztina stb. Felüljézni szivek voltak: Hirschler Miksa 18, dr. Szűllő Géza 8, Deutsch F. Zságráb 8, Fischer Gusztáv Muraszentmária 6, dr. Szegő Hugó Felső-Pulya 6, Katona Ágoston 4, Zsoltán István 3, dr. Braun Nándor 3, Ruzsák János 3, Korber János 3, Veszely Géza Starje 3, özv. Faics Ferencz 2, Miszer Rafael 2, Biró Mariska 2, Sonnwald Hermán 2, Babics Gábor Muravid 1, Berger Manó Kotor 1, Kele György Kotor 1, Zsoltán L. János Budapest 1, Zsoltán Gyula 1, Stefes István 1, Feszli Antal 1, Albert János 1, Farkas Károly 1, Kotor 1, Horváth Vincze 1, Prokop Konstantin Szent-Pál (Karinthia) 5 és Szenes Károly Kozlovár 2 korona. A felüljéztek fogadják ez uton is őszinte köszönetét az Önkéntes Tüzoltó Egyletnek szives adományaikért.

— **Zrínyi Viktor** csáktornyai kereskedő máj hirdetésére felhívjuk b. olvasóink figyelmét.

— **Tombolyaestély.** A csáktornyai kereskedelmi kaszinó tagjai m. hó 31-én saját helyiségükben igen sikerült tombolával egybekötött zeneestélyt rendeztek. Tombola után az ifuság tánczra perdült. A kitünő hangulatban levő vigadókat csak a sugarait bontogató nap készítette hazamenésre.

— **300 gyermek kitüntetése.** Érdekes mozgalom indult meg tavaly Budapestben, hogy az iskolás gyermekeket szabad órákban virágneveléssel foglalkoztassák. Ezen nagyjelentőségű eszme némes harcossá Mauthner Ödön es. és kir. udvari magkereskedő, ki már 1901-ben több ezer növényt osztott ki továbbnevelésre gyermekek közt, most pedig díszes éremmel díjazta mindazokat, kik a legjobban nevelt és ápoltt virágokat mutatták be. Mint értesülünk e héten ismét 5000 cserép jöztint osztott ki közöttük Mauthner Ödön, kinek a kertészet terén már annyi áldásos és szép közhasznú intézmény létréjött köszönhetjük. Mauthner nemcsak az ő ismét áldozatkészségével, hanem magyainak kitünő minőségé révén is rászolgált az általános elismerésre és büszkénk vallhatjuk, hogy Európa három elsőrangú és legnagyobb magkereskedőinek egyike Mauthner Ödön. T. olvasóink b. figyelmébe ajánljuk legújabbán megjelent igen gazdag tartalmú képes magjegyvezéket, mely szívesen ingyen küld az érdeklődőknek.

— **Eljegyzés.** Sustarics Pál perlaki kereskedő f. hó 1-én jegyet váltott Péntek Matild kisasszonnyal Nagykanizsán.

— **A folyó hó 3-iki csáktornyai országos vásárra** felhajtottak mintegy 2000 lovat s 2500 drb. szarvasmarhát, Eladársá került összesen 758 drb. jószág. Különösen keresettek voltak az 1-2 éves csikók és a vágni való szarvasmarhák külföldre.

— **Vasári tolvaj.** Horváth Mari tótfaluusi lakost a f. hó 3-iki csáktornyai országos vásáron tetten érték, a mint holmi apróságokat emel el egyik-másik sátorból. A csendőrség elfogta.

— **A vasuti indóház tolvaja.** Múlt hó 28-án este 7—8 óra között a csáktornyai vasuti állomás III. osztályú váróterméből Polancsek István nagyfalusi lakos a fali órát egyszerűen lemelle és elvitte. Csak az óratokot találták meg nagyfalusi lakásán az óra azonban már eltűnt.

— **A Horgony Pain-Expeller** (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszánál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványoknál, minő: a kolera és hányó-hasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő házi-szer jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerüzletben kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: Richter-féle Horgony-Pain-Expeller vagy Richter-féle Horgony-Linimentum-et tessék kérni és a »Horgony« védjegyre figyelni kell.

— **Meglopott cigány.** Folyó hó 3-án dél-

után a Hencsey Gábor féle vendéglőben Kalányos István petesházi teknőváj cigány tarisnyájából a mellette levő Korpar Izidor horvátországi csavargó kilopta a dohányzacskót a benne levő 97 kor. 28 fillérrel együtt. Mire a cigány észrevette a tolvajlást s a közeli csendőroök a tolvajt megoltózták, csak az üres dohányzacskó került meg. A tolvajt letartóztatták.

— **Rousseau, Voltaire** és az encyclopaedisták voltak azok, a kik szellemben előkészítették a francia forradalmat. Ők rajzolták a csatatervet, ők mutatták meg a hadjárat célját. A tömegre csak az útközvet várt, a roham, a porfelhő, az öklözés. Mert az író — a mint Carlyle mondta — vezető szegényes kis szobájából a világot, a didergő kezével szántott sorok túlélnek nemzedékeket és nevéhez nincs jussa a halálnak. A mint XVI. Lajosnak mondta egy udvari embere Diderotra: »Különös, ezek az emberek a IV. emeleten laknak s mindenki beszél róluk és egész Páris ő utánuk igazodik.« Rousseau erős meggyőződése és radikális természete, D'Alembert mély tudománya, Voltaire költői és humánus lelke. Diderot ragyogó szelleme lobbanak össze megvilágítani a jövőt. Gyönyörű kor, a mi szemhatárukon belül az egyetlen, a mikor új igazságokat látunk támadni, a melyek aztán átmennek a tömegbe is.

Ezzel a ragyogó írói gárdával nyitja meg Marczali Henrik a francia forradalom történetének kötetét, a mely mint a Nagy Kepes Világtörténet X. kötele most hagyta el a sajtót. Tömerdek illusztráció díszíti a kötetet, a melynek első füzeté, mint e nagy vállalat 176. füzeté minden hazai könyvkereskedésben kapható és a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, Üllői-ut 18 sz.) az egész XII. kötetes mű részletfizetésre is kapható. Egy-egy füzet ára 60 fillér.

C S A R N O K.

F a l u n.

Visszatekint a nap még egyszer a tájra, Alámerül aztán; megszokad sugára. Hazatér a jószág tartott legelőről. Porfelletet verve a kiszáradt földről. Fárdatlan a pásztor nyugalomra vágyik, Mezei munkások, egyik ugy, mint másik. Megszólal a harang áhítatos hangja, Inát mond a falu apraja és nagyja. Azután elkötik a kis estebédet, Nyugalomra térnek gazdagok, szegények. A kuvasz is alszik, nyugton lehet mostan: Ilyenkor nem jár még senki a tilosban. Néma lett a tájkép, elcsendesült minden, A bakter van ébren, most csak az nem pihen. Ó az éjnek óre, hű toronyórája: Tized fu most éppen, bár egyelő több járja. S hogy még ez az egy se maradjon fenn talpon, Alattól kezdend ezér békalanton. Van is foganatja, mert egy nyílt tornácok Elnyújtózik ő is, elnyomta az álom.

Nesztelenül lépked a hold fenn az égen, Ezüstszin palástját kiterjeszti szépen. A sok apró csillag oly reszketve fénylik, Nehogy megzavarja a föld munkás népit. Úgy szellő alakban az Ur őrangyala Léde csókot lehel a fárdat ajkakra. Örömköny rezg az Ur jószág szemében: Áldás lesz belőle munkás magyar népen.

Csernay József.

Felolós szerkesztő:

M A R G I T A I J Ó Z S E F.

Kiadó és lap tulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Cukorice repe listje kakti krma.

Osobito vu takovih letah kada malo zraste, navadni jesu pitanje nastaviti da jeli bi dobro bilo iz cukorum posejane table repe listje brati i onu za polaganje hasnuvati bez toga da bi to vu odrasku repi škodljivo bilo.

Vzemimo ako već od vremena repne bratve nismo daleko, iliti repna vu takovim vu takovim položaju biva da vu odrasku tim njoj kvara nebubemo učinili, i mi s bratvom samo zato čekamo da se se čisto dobro još ni do zorida, vekšu stran listja slobodno bez ikakvoga kvara pobrati i za polaganje slobodno hasnujemo.

Nego ovo nek samo onda činimo kad potreboča zapoveda iz drugih zrokov pako samo za takovo postupanje držim ovo, koje samo vu slučaju iznimke preporučiti bi mogel.

Nemrem preporučiti najpre pako zato ar je jako teško spoznati kad je repa svoju svrhu čisto postigla ovo zato uvek iz rizikom, hodi. Ovo iz jedne strani bred branjom s dvimi tjeđni mora se pripećate, da pače i prije takaj.

Visi pako ovo od toga da kakovo vreme bilo pod vegetacium i kak vlažna zemlja bila je za ono vreme kad od repe listje brati početi nakanili jesmo. Ako je iz

vegetacium tuliko vlage dobila repa da se podpunoma mogla dozoriti i samo vu zadnju 4--6 tjeđni nastalo je suša onda je već sigurno da je repa dovršila svoju rastnost i za to od njezinoga listja moremo nje tešiti pred branjom po prilici s dvimi ili četiremi tjeđni.

Nego onda takaj moramo pripravni biti nato da po prvim vekšim deždju repa novo listje počela bude dobivati kaj njoj na hasen nebude osobito onda ako smo više kak bi trebalo ili ako smo zagod pobrati doli listje iz, zuje.

Glede nato da segurno vreme kada listje iz zuje brati započeti treba, toje jako teško očivestno odlučiti ti moguće osim toga da obiteljavanje repe vnogo penez i truda trebuje da iz branjem listja sebi kvara nebi zrokuval radi polaganja, pred nuter spravljanjem branja listja sebi kvara nebi zrokuval radi polaganja, pred nuter spravljanjem branja listja ne držim za preporuku.

Nego vnookrat ne biva od toga spomenek da jeli se repnacima pred van iz kapačjem za polaganje obrnuti, nego to je pitanje po zvršenom delu na kuliko moremo ropnucno obrnuti na hasen i kakvu krmu za polaganje ona nam podeljuje?

Čisto drugo vrednost ima ona ako nju zeleno pohranimo. Iz ovom prilikom dakle samo od ove potlašne vrednosti hoćen go-

voriti kajti mali gospodari retko gda mogući jesu tuliko repe pripovati da bi mogući bili vd nje cim u zemlju skopam jamu za grnuti.

Od repne cime ravno nemremo to reći da bi za polaganje nevaljana krma bila, nego vu tom vendar ima falingu da je jako vodena i kad je još friška od kiselice teka zadržava vu sebi po kojih na kotrige gieđeč zle posledice ostavlja za sobom. Kvara čini na bubregu i moždjane slabe srčne žile i kosti ako se marha dogo vremena iz reuom cinum hraniju. Ako samo kratko vreme žnjum hranimo, nego više kakbi potrebno bilo davamo marhi lahko si pripetu da marha od nje dobiju grizu i za jednu mršava postaneju zato iz friškom repnom cinum na polaganje veliku pazku imati moramo. Na kuliko je moguće moramo sestriliti i o tom takaj da gnjilo listje van izberemo. Zdravo listje vani na zemlji na malo kupe složimo i do jednoga tjeđna dn se malo spariju tom ostavimo samo onda moremo nuter zvoziti i tak slamom ili plevam pomenjšano pohraniti.

Za onu vreme doklam se vani pari iz vekše strani zgubi vu sebi zadržajuću vodenost i takajše kiselastoga teka takaj, na tuliko da kad marha preživaju onda se ova iz vekše strani zgubiju.

Naravski negda se dogodi i to da rav-

Z A B A V A.**Prosiju za dete.**

Kak su minula ljeta, rasla i vekša postajala jesu Nagy Andraša njegova deca ljepo. Pišteč bil je najstareši on je vre vu školu bil hodil Jožek bil je drugi, ljetos i on takaj stupil prvič vu školu. On je takaj tam stiskaval svoju plosnatu tablicu pod pazduhi. Samo da svojega kamenčeka nebi gubil pod jednom! Badava je prevezuval otec njega iz špagovinom na tablicu, zato ipak se špagovina jenput prenućala, drugi krat pako kamenček se bil poterl ravno na kocu, kojega više ni moći bilo je opšćiti. Nego da nigdar ni bil miroven! Tak je drkal po vulić kak kakovo hieno žrebe prah se samo bil kadil za njim na putu.

— Peter bil je treći, okolo hiže drtje Verek drtje vre on takaj.

Kak minjava vreme, bože moj mihi i kak!

Nagy Andraš kad se od prošastnoga vremena bil premišljaval na pamet mu bilo došlo i ouo žalostno vreme takaj. Najpre ono vreme kad si je novoga prusljeka bil kupil i njemu aldomaša bil pil. Kad je vino na tuliko zmenjšalo pamet njegovo, da vu

ruki držeći svojom kosturum vpić Spanjol Barši Kalmana vu prsa zato kajti je on nejemu novoga prusljeka bil razdrapil. Tak samo nehotomice vu naglosti, kajti Spanjol Barši Kalman je navek bil njegov đber človek već od onoga vremena kak svet stoji.

— Ona žuhka tri ljeta, bila jesu Nagy Andrašu takaj na pamet došla, koje on nehotonce radi nožem preprićenosti vu vuži morat je pretrpeti.

Na pamet došlo bilo je njemu ono naj žuhkeše vreme takaj na pamet došlo bilo je njemu ono najžuhkeše vreme takaj, kap se iz vuze bil oslobodil i zeznal je da za ono vreme doklam je on tam kakti areštant bil, njegovu tuvarusicu jeden pijani cimeranski detić je odvabil iz njegovom dvojum decom skupa i odpelat je nje sobom vu Budapešt. Iz ovopa vremena izhadja tretje dete: mali Petrek.

No nego milosrdni gospodin Bog obrnul je sve na dobro. Našla se je žena došla nazad samo od sebe ou pako nju prime. Njemu je žal radi toga nigdar, kaj je ovo učinil. Im je hila uvek dobra i verna žena nego dugo vreme je to, tri ljeta! — Osim toga od onoga vremena iz božjom milostjom još jedvo dete se narodilo, koje sad već i broj slši. Mali Andražek koj tak čudnovito

na friško odrastuje da danas — zutra svojemu bratu Paller bude.

Ar videti moći da iz Petra zidarski mešter bude. Ravao sada takaj iz jednom bez štla kosturicum fundamenta kopa za jednu veliko stanje. Za jednu zidanu hižu

— Kajće biti iz toga moj Petrek opita Nagy Andraš svoje dete, koja se tak pašći samo da se mu koža iz lakta ne oguli od velikoga dela,

— Jedna velika hiža moj dragi oteče.

— Pak koga delaš?

— Za mojega dragoga japu za moju dragu majku, pak za Pišteka i Jožeka.

— Pak za koga još?

Pak još za Ježuška za Andrašeka, no pak i za Suhanca.

— Pak budemo mogli svi stanovati vu toj velikoj hiži?

— Budemo odgovori zatim dete pako dalje postuje.

Nagy Andraš pipu svoju napravu vzeme i smejući dete gleda kak onu neprestanomu kopa vrta dela, kak da bi zato kakovo platlju dobilo.

Kak on na vulićnih vratih soho nasloženi iz najveškom duševnim počinkom ova gleda, spazi jednog čudnovitog človečega kipa po selu idti. Kakov od hitjeni mešterski detić more biti. Po opravi ga moći su-

no ono vreme duže deždj pada i naša cima vani na zemlji ostala ako nije kvarni biti ne željimo isto tako moramo žnjom pvstupati ako želimo nju pohraniti.

Poljeg svega toga već jako bredjim Poljeg svegl toga već jako bredjim kramam kak takaj mladoj jalovini srepum pomešano cimu pod nikauov načn ni smeti dati.

Kr Hugo
M F

Kaj je novoga?

Ogenj vu hiži.

Ivačić Ignaca čakovečkoga sabola vu Deak vulici štacunu je prošastnu nedelju ogenj nastal, vu toj prilici kak iz gotove oprave, tak i druge za opravu potrebne por-teke takaj je vno go zgorelo. Kvara do 750 korun ceniju, koj vendar nadomešćen bude ar na sreću bil je assekuliran

Iz niknuta banka.

Još vu minućem ljetu Zadravec Istvan je jednu slotizku banku bil predal Doklea Petru iz Dravaszentivana stanovniku zato, da bi nju zmenil. Nego Doklea je za spametneše držal da se iz žnjum skupa nekam vu nepoznato mestu bil potegnul skrivačkal se tak dugo, doklam januara 20-ga čakovečko žandarstvo ga prijelo i kraljevskomu sudu zaradi za služene kaštige predalo.

Zahvalnost.

Poglaviti Murai Robert belički zemeljski gospodin čakovečkomu tak zvanomu Noegyltu 10 korun blago iz volil poslati. Neg prime vu ime od rečenoga društva za to svrhu podati plemeniti prikaz naj topliju hvalu. Vu Čakovec 1903 januara 27-ga Pethő Jenőica.

Prepoved.

Pokehdob vu susedsvu Štajerskim orszagu Ohtuj zvanim kotaru svijski beteg se pojavil. m. kr. poljodelstva ministerium prepoved je odredil da od onoga kotara vu

naš Magyarski orszag svinje nigdo nesme dognati.

Na svoje matere grobu.

Od jako zalostnoga pripećenja donasa glasa telegram. Gultvil Pavel ove dane na groblju svoje matere grobu, strelil se je. Gultvil koma da četrdeset ljetošnjak bil je. Da kaj mu je dalo vu nuke smrtno oružje to nigdo nezna Svi se jako žaluju vu varasu za njega.

Krvoločni soldački skakavec.

Iz Graca javiju da su tamo ove dane Knorr Pavla koj v Sopronu ležećega regementa bil skočil prijeli jesu. Knorr je tim obtuzeni da prošastnoga ljeta vu septembru mesecu poljeg Soprona ležećoj sumi jednoga trgovca koj iz marhum trigje njega je vumoril i porobil.

Jedna grbava noć.

Nagy Peter slugi ove dane jedne noći je volja došla da i svoim pajdašom Szečić Jozef zvanim kučlom malo se bavlja na putiju se vu Tünder zvanu oštariju. Koma da započneju tretju liter vina dojde vu oštariju Tikal Janoš špolarski detić njihov dober poznanec. Iz velikim veselom pozdraviju njega i pozoveju ga k svojemu stolu. Tünder oštarije mestu je na friškoma jako glasno postalo. Kad su već široke volje počeli biti, Nagy pri kojim vno go penez vldeli jesu i kad već jako bil nakrešeni na rataju njega vu zosebnu hižu nebudu iz nemirali nikoga i tak sigurnije budu se zabavljali Ovdj zatim počne Szečić iz velikom ljubavjum Nagy-ja obimati vu ovim hipu i njegovoga budjelariša, koj je bil vu nutaršnjem žepu je takaj nestalo. Budjelariš je vu tikala ruke dospel koj je već vu drugem hipu išel bil iz oštarije, Nagy je samo drugi dan vu jutro spazil kad se bil streznil da nema budjelariša. Na jedankrat je javil pripećenje. Redarstvo je već drugi dan prijelo Szečića, nego Tikal je nekam skočil Od vekše sume penez nije na prvo došlo, kak se vidi sve je Tikal zadržal zase.

Od kinežkih ženitbaha.

Medju osobitimi ženitbaha bez svakoga dvojenja kinežka ženitba spada vu prvi red i sveta svih zaručnicah kinežka zaručnica je najčudnoviteša figura. Tam najmre zaručnica samo po izvršenom venčanju videti more svojega mladoženja. Prikaze ilij dare još kakti nepoznani zameniju jeden sdrugim Mladoženja sledeće pošlje svojoj zaručnici jednu šunku jednu vreće penez, dve flaše vina i dve race. Zaručnica vekšu stran od darov nazad pošlje samo penezu zadržati za se. Zaručnicu na dan zdavanje vu čisto čr lenu opravu oblečeju. Črlenoga slajara denuju njoj na glavu i člene prstene na njezine prsti. Ova sva zato činiju da bi zaručnice dojdućnost postala k ruži spodobne farbe. Zaručnica zatim dri dni jedan za drugim nesmiye se plakati, nit pako šrnijati — i dva dni nesmiye si otvoriti svoje žubi Medju svemi ovimi regulami pri času ova zadnja bude njoj najtežaša.

Kolduša imetek.

Vu Szent Pöltenu ove dane vümerl je Peizel Matjaš zvani prosjak. Nekojeđa vremena je listonošac bil, navolil si ove meštrije, i počel je prosjačiti. Po ljetu hodil vu šumu drva sebi brat da po žimi imaj čim si kuriti. Medtim je sebe divijim sadotm i korenjem hranil. Njegovi susedi jedno malo mesto dali su njemu kam se bit na stanil. Vu razdrtoj opravi opravlieni hodil je prosjačit da od glada nepogine. Nego na zaduje mu takov konac bit vučinjen da do kosti posušenoga ove dane našli jesu mrtvog. Kad su od poglavarstva poslani ljudi došli njega viziterali su slamatim njegovoga šrozaku našli jesu tri od šparšasse knjige do 30 jezer korun. S ovim imetkom se sad četiri njegove sestre deliju.

Iz dužnosti ženitba.

Do vezda je samo jeden orsag bil takov, vu kojem se pucam ni treba bilo bōjati od toga, da bi one ledične ostale. I to je Japan. Tamo najmre orsački zakon odredil je to, du svaki mužkarec za dužnost

dit. Videti je na njem da je dobro okrešeni ar se simo tamo popikava, same da na zemlju ne opadne.

Nepoznani človek izraven prama Nagy Andrasu ide. Kad pred postoji, samo se tak bila kadila žganična duha iz žnjega.

— Ovdj stanuje žena? pita iz peskulivim glasom od Nagy Andraša koj srditi pogled vrže na njega.

— Kakova žena?

— Pak onda opeta je dalje cimeranski detić, kak da neki niti čul bil Nagy Andraša njegovo pitanje

— Kakovo dete?

Agneš žena za jeden trenutak se bila postavila na dvoru. Kak je zgleđnula cimeranskoga detića, kak plamen postane njezin obraz od srditosti. No pak i od velike sramote takaj . . .

No gledi toga nevaljanoga, još se podufa sim donesti svoje odurne lampe . . . Nebuš odhadjal taki . . . ti . . .

Nagy Andraša glavi taki bilo je razsvetljeno celo dugovanje. Malo se nasmiye, nego dobrovoljno zatim pako svoju ženu tuler odpravi.

Veli da dobre volje je postal Nagy Andraš Seguren bil je o tom da njegovoga celoga svojega življenja nigdar nebudu ne- verna njemu. Na tuliko bil je očivesen vu

tom, da vu ogenj bi bil pripraven zanju deti svoju ruku. Nego pokehdob to je takajše istina da viag nigdar ne spi vu tom je itak ni bil čisto seguren, da svoju ruku malo nebi bil zežgal.

Zato je nastal tak dobre volje biti Nagy Andraš, kajti je sad već i to znal takaj, da si nebi zežgal svoju ruku ako bi i vu o- genj del, za svoje žene volju. Im je ovo očivestno strašilo. Najmre on isti detić

Od njega se nemrem bojati za svoju ženu . . .

No pak takovomu treba žena pak dete.

S špotaranjem se počel spominati iz prihodnihom.

— No prijatelj nek čujem da kakovu želje ima vaše srdce. Nego nemojte plesati ovdj pred menom, stojte bolje jednako. Glavu gori prsa van. Tak po soldački. Pijani detić se nanuhaval. Na križ stale jesu njemu oči, na križ hodile jesu njemu njegove noge.

A gde je dete, . . . ja dete trebujem, ja imam juša ono je moje dete. —

— Tvoje je od galgih vuza, pak onda od groblja jama, to je tvoj juš ni pako moje dete. —

Trebaš ti dete pak s kim bi ga zdr- zaval?

- Iz moje meštrije.
- Mozbit i sebe iz žnje zdržavas?
- Iz žnje odgovori detić.
- No dobro — dobro.

Vidi se kak si tusti postal od nje. Tak si debeli prijatelj kak velikoga postla haring.

— Zato sam jaki morem delati.

— Znaš ti delati niti na uogah nisi mogućen stati. Takov jesi da jesi da samo duša hodi vu te spatat nego i ona samo čada, kada družde nedobi noćnoga stana, — Agneš žena van si podene svoju glavu iz vuličnih vrat.

— Pretiraj ga već toga . . .

— Friško žena sirove počađe, odgovor. na šalu Nagy Andraš, pak neznas im je . . .

Agneš žena si srdito nazad pōtegnē svoju glavu.

Malo prvlje opetuje Nagy Andraš od nekakovoga deteta nit neznam kakovoga imal jesi spomenka.

— Ono dete.

— Imaš li od njega pismo?

— Pismo? pismo? Onu nemaš.

— No daklje, vidiš da nemaš.

To je velika falinga. Tak anda kaj ho- češ? Znašli kumek da vu sadašnjem svetju vsemu potrebno je pismo, još i za dete takaj. Ako nije na tvoje ime zapisano onda niti nebuš dobil dete. Nit ovdj niti nebuš

si je imal držati, da do trideset i šestoga ljeta svoje starosti moral se je oženiti. Koj iz samoladnosti ali na truć ovo većiti nije hotel, takovoga višeše poglavarstvo je službeno oženilo, iz kakvom divojkom ili budi s drugim kakvim ženskim spolom. Ovo naravski v nogo falingam ne zadovoljnosti, da pače vnogo nesrećam takaj je neprilike zavaldo. Iz dužnosti ženidba nije mogla biti uvek srećna. Japan koj je već više desetice ljet ovu civilizaciju zvršaval, sad je ovoga zakona iz carskim odredjenjem izbrisal. Po takovim daktje nema više iz dužnosti ženitbe nit vu Japanu takaj.

Coprija.

Vu Kišnyires obćini dogodilo se niže naznačeno grešno pripučenje, koje nam sve-dočanstvo daje od toga, da ne izobraženi puk još i sada veruje vu coprije i da ove coprije vnogokrat kak veliku nesreću i grehotu zrokuju. Panyuk Illeš iz Kišnyiresa zvani poljodjelavec sad ni davna je pravdu iz Striban Maria zvanom tamošnjum starom ženom. Ovu staru ženu vu obćini za copernicu držali jesu. To su rekli od nje da z vragom ima pajdstavo pokvari siromaskih ljudih njihove krave iz očima pako vreće detcu i t. d. Pravdu je star žena zgubila. Vu srditosti i nazlobu pred obćinskom hižum proti svojemu suprotivniku vikala je, neg se mu šinjeg vtrgne. Parjuk je za nikaj vzal ženi proklistvo. Nego za tjeden dan posjeje toga nesreća ga bila polohila. Na kolih je drva vozil iz šume. Kad je peljal kolo se bilo zadelo vu jedno drvo. Parjuk iz kola doli padne i šinjaka si vtrgne. Celoga selja ljudi osobito nesrećno obhodećega človeka familija bila je osegurana o tom da je stare žene prokletstvo bilo prijeto sin na svojega oca grubu se zapregel da nad starom ženom srda si nadomestli. Ove dane na večer pokojnika sin odide stare žene hižu s sbaltum svojum nju zatuće. Krivoločnik skrušeno valuvanje većiti je pred žandarstvom, gde se sam od sebe bil javil.

Vkradjeno dete vu Budapeštu.

Beloputno mudre oči imajuću malu pucicu vkrali jesu ove dane od drage matere. Za BariPa Rozaliju zvali su nju i koma do sad pol četiri ljet starosti ima. Njezina mila majka je Barida Mihalya težačkoga človeka tuvarušica i drugač siromaska žena. Nije moguća bila zadržavati svoju dvoju detcu i naj mlađe koje koma da tjedna bilo staro, odnese njega vu Fehér Kerest zvanu sirotinsku hižu gde je dojko iskala, kojoj bi njega predala. Našla je jednu dobrogro kipa imajuću mužku ženu akoprem jako teško ali ipak se razišla od maloga svojega blaga. Kad je tam išla žena peljala je sobom stareše dete takaj. Pametno ovo dete Rozalija dopadne se dvem mužkim ženam i prosiju mater da nek bi njim dala nju da one dragovoljno primeju za svoje. Baranica nije hotela dati i nazat se na vrne na svoj stan. Ove dve žene tihoma su za njom bile išle. Još tizam vu njenu hižu su nju bili sprevodili. Baranica doma spazi da detete svojega opravicu vu sirotinsku hižu je pozabila i nazat se po pašči. Doklam se ona nazat povrne praznu hižu najde. Dve one znužbe žene su izniknule i snjim skupa mala Rozika takaj. Sva izvan sebe požuri se na železnički kolodvor, ali tamo je samo tuliko zeznala, da videli jesu jednu malu plačuće dete koje su dve mužke žene išle. Iz detetum sele si jesu na vlak i kak veliku odputuvala jesu Vu Valku. Mati je javila redarskomu uredu koj sad sve povsude išče vkradjeno dete.

Rodbina.

Od v nebu kričeće grehote javi iz Szt-Lőrincza listovnik. Hunkar Katarina služea dekla iz serditosti iz lapornim sopotom otrovila je svojega strica jednoga siromaskoga rudarskoga težaka iz žnjegovom ženom i dvojum decum skupa ovu zločestu pucu koja se sad bez ikakve službe bila potepala Hunkar Alajoš rudarski težak je nju k sebi

prijel. Nego ona ovde se tak zlo oponašala da je nju od hiže moral pretirati. Vu nedeljno jutro Hunkar Katarina iz prestrašenim obrazom beži k susedu i tamo njim javi da je vu jutro Hunkar Alajoš svojega strica iz ženom i njegovom dvojum decum mrtve našla. Pri času laporni sopot podušil je nje. Žandarstvo za sumljivo zadržavanje previdelo je puce i nju rotiti počeli jesu. Onda po kratkim iz dumlavanjem je valovala da izbilja ona je zavalda svem četirem ljudem smrt i to iz srditosti zato kajti su nju pretirali. Kada najmre se cela familija na počinek spravila, zatekuula je od peći cevi, i van dojdūci laporni sopot vmoril je celu familiju. Hunkar Katarina zvan žoga odnesla je sobum Hunkar Alajoša dimo donešenu tjednu težačku zaslabu 16 forintov takaj, koje i bili jesu našli pri njoj. Naravski ovo krvoločno pucu taki jesu zatvorili.

Gubona árak. — Ciena žitka.

I m.-máza.	I m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	14 00 —
Zab	Zob	11 00 —
Rozs	Hrz	10 50 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	11 00 —
» » ó	» stara	12 80 —
Árpa	Ječmen	10 60 —
Fehér bab uj	Grah beli	18 00 —
Sárga » »	» žuti	15 20 —
Vegyes » »	» změšan	15 00 —
Lenmag	Len	23 00 —
Bükköny	Grahorka	12 50 —

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

dobil dete. Nit ovdi niti pako drugdi.

— Da pak je moje.

— Tvoje je sam ti već povedal da kaj Po svedoči ako moreš.

Onda dobiš dete dot čas ni.

Jeli me razmiš?

Potepasti meštarski detić ovo je već ni znal razmeti, od jutosne sopot mu je celo njegovo mišljenje za oblačil. Nagon ga je dovel do sim takaj. Ni jemu bilo potrebno niti žene nit deteta, kaj bi bilo. Kroz svojega potepanja navek je na niže dohlaľal deto je ni dobil nit nije jako iskal, kajti delati već niti nije bil sposoben, nego nato je mislil kak bi dobro bilo da bi njega zadržavala žena za volju deteta. Takova misel je hodila po njegovoj glavi. Od toga pako niti nije mislil, da bi sad od one žene spravim njezinem tuvarušom imal spomenka.

Samo je simo tamo koraćal pred Nagy Andrašom kak jednoga vlahu medved kada, pleše.

Nagy Andraš je još uvek smejući glesse špotariti.

— No velim tebi kumek ako pismo doneseš, onda nek bude vu ime božje, — nego pazi da ne padneš bi si mogel glavu pobiti na tem velikim kamenu. Pak kak veliki kvar bil bi na tvojoj ljepoj glavi.

Detić nato nikakovoga odgovora dal nije, nego poljeg Nagy Andraša nakanil je

nuter idti.

— No kumek odprosti mi od toga ne bude nikaj. Sad je već dosta bilo. Znaš li zato te nepuščam nutri k zeni ar ako bi videla tvojeg lepoga gekaputa, taki bi se vu te zalubila. Zato znaš idem sa jednom hižum dale.

Tim pograbi za goler gekaputa i odprati detića

— Sprevođi ga van iz selja tizam do groblja. Da detića glava tamo vre jako počela doli viseti lepo njega spravi vu jednu grabu njega tam ostavi.

Agneš ženi njorelo je njezino lice od sramote se njezum muž nazad bil povrnul. Nit se nje ufala na njega gledati kad muž žujom šahli počel.

— Ne ćutim od pećenke duha žena.

— Jaj Andraš veli žena, iz furtohom a krje si svojega obraza ali me je sram, jako se sramujem od človek znaš — onda je još ni bil čisto takov . . . nego vre onda je takaj pijanec bil.

Imala je zroka Agneš žena da se izgovarjala. Za ono vreme je još ni bil tak podrapani ov dečko. Jako so sramila žena da njezin tuvaruš kaj bude sada rekel.

Nagy Andraš je jedankrat ni rekel ni kaj samo se se smejal.

— Ti Agneš nebi li ga nazad zval?

Znaš da gavram jako na nikaj delaju

kuruzu na onoj dolnjoj zemlji. Nebili ga pogodili i nuter postavili za strašilo? Za dosta je visoki bude ga van videti pak ako njegovoga gekaputa spaziju gavrami tak odideju iz okolice da još drugo ljeto ne dojnazad. Bormeš da ni.

Ovo vre ni mogla duže podnašati žena. Mali Andrašek se počel plakati ravno, dobrogro hipa vu zibelji. Agneš žena veli mužvu svojemu.

— Vzemni gori to dete. Ili pako ziblji ga, itak nazat zaspalo bude.

Ona sama vu ruke pograbi sukalnika pod furtovej ga skrje i od beži k Illeš Rozik svojoj susedi.

— Roza hodi samo z menom!

— Kamo

— Negovori vnogo, samo hodi. Vzemni nekaj sobum.

Kaj?

Ej on komad dreva.

Kad se je vu jutro cimermanski detić iz pri groblju lezeće jame bil prebudil, tak je ćutil da je celo njegovo telo, nećemurno uz drevnilo, osobito pleća i njegova stena.

Pokehdob su njega iz takvim očinkim veseljem na darili vu Valyogošu, vu onoga vremena jo od sela okolice takaj se iz daleka vugiblje.

Po: Szentmihalyi Gyula

M. F.

42. sz. 1903.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. jbiróság 1902 évi V. 421 sz. végzése következtében Dr. Hidvégi Miksa csáktornyai lakos ügyvéd által képviselt Halász és társa budapesti czég javára Wittmann Lázár Vilmos csáktornyai lakos ellen 226 k. s jár. tognatosított kielégítési végrehajtas utján felülfoglalt és 4152 k. becsült kávéházi berendezés és szoba butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíróság 1902 évi V. 421/4 sz. végzése folytán 226 kor. tőkekövetelés, ennek 1902 évi január hó 5 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 71 k. 30 l. bíróság már megállapított költségek erejéig Csáktornyan leendő eszközlésére.

1903. évi február hó 13 napjának d. e. 1/2 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Ezen árverés Wollák Rezső csáktornyai lakos alapfoglaltató, Ternovecz Ferenc varazsdi lakos Gróf Eszterházy Géza-féle cognagyár és Mautner és Wiczek budapesti czég fölülfoglaltatók érdekében szintén meg fog tartatni.

Csáktornya, 1903. évi jan. hó 21. 884

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy nagy kanizsai főügynökségünket Csáktornyára helyeztük át, melynek vezetését továbbra is **Pogány Ernő úrra** bíztuk.

881 1—* Kiváló tisztelettel

Fonclère pesti biztosító intézet.

882 Kintó lakás.

Csáktornyan a gabonateren levő néhai **Neuwirth Mór**-féle ház egész **elsőemletilakása** azonnal kiadó. Bővebbet Char-matz Jónás urnál perlaki-utczá 129 sz.

Zalamegyében (Muraköz) egy 5000 lakosú vidéki városban egy jóforgalmú

fodrászüzlet

más vállalkozás miatt azonnal olcsón eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 879 1—3

SZENYES FEHÉRNEMŰT

egy kitűnő gyári mosóintézet részére tisztítás végett átveszek. A havonkint összegyűlt szennyest minden 10-én elküldöm és 18-án juttatom vissza tisztítva.

Kiváló tisztelettel

ZRINYI VIKTOR
divatárú kereskedő.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90—100 forint. Mindenk a legkiválóbb bor- és csemegefajlokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felel, ugy az oda- és visszazárási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

É L Ő K E R I T É S.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriás tövis, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apróbb nyulak sem lehetnek át, ugy, hogy a bekerítési részek teljesen kulcszártak. Minden rendeléshez rajokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fénymatuz díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címzet eg levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték. Kétes, óriási jövődelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: **Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep, Nagy-Kégya u. p. Székelyhid. 819 11—20**

Törv. bejegyzett

Világhírű orosz karavántea
Popoff K. és C. testvérektől Moszkvában.

(Több udvar szállítói.)

Legfinomabb minőség.

Eredeti csomagokban kapható

Gránertestvéreknél Csáktornyan

valamint a monarchia minden elsőrangú fűszer és csemegeüzletében.

842 10—10

Katóságilag engedélyezett végeladás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy üzletem teljes felhagyása miatt az összes rak-táron levő árukat u. m. női- és férfi divatkelmét és divatcikkeket, vászonárut, parchetot, mosókel-mét, szőnyeget, gyapju és selyemkendőket, nap-és esőernyőket, női- és férfi fehérneműket **1. é. április 15-ig** készpénzfizetés mellett a bevásárlási áron alul minden elfogadható árért eladom.

Kiváló tisztelettel

MAYER S.

860 4—

A Richter-fele
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésel alkalmaztatik **közvényed, csuzael és meghúléseket.**

Intés. Silányabb utazatok miatt bevasárlaskor óvatosak legyenek és csakis eredeti üvegekkel dobozókban a „Horgony” veljegygyel és a „Richter” cégjegyzővel fogadják el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legelőbbit gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésze **Budapestben.**

Richter F. Ad. és társa.
csemege és kir. udvar. szolgálatok
Rudolstadt.

791 19—35

A CSÁKTORNYÁN SZÉKELŐ

MURAKÖZI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1903. évi február hó 28-án délután 3 órakor saját helyiségében

XXII. rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
 2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése.
 3. A zárszámla betérjesztése s e fölötti határozat. A mérleg jóváhagyása. Az osztalékok meghatározása és a felmentvény megadása.
 4. Négy igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.*)
 5. A részvénytőkének 200000 koronára leendő felemelése és ennek folytán a régi 200 darab 200 forintos részvényeknek hasonló számú 1000 koronáról szóló részvényekkel leendő kicserélése tárgyában az igazgatóság javaslata feletti határozathozatal.
 6. Az alapszabályok módosítása illetőleg az igazgatóság által javaslatba hozott előterjesztendő új alapszabályok elfogadása tárgyában határozathozatal.
 7. Netáni indítványok.
 8. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
- Csáktornya n, 1903. január hó 9-én.

Az igazgatóság.

*) 59. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkivánthatik, hogy a részvényes legalább 20 éves s részvénye legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessék.

A választási jog azonban nemcsak személyesen, hanem távollévők által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényt szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat, azonban szintén szükséges, hogy az ily megbízott által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találassék.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

872 3-3

Van szerencsénk Csáktornya és vidéke t. közönségének nagybecsű tudomására hozni, hogy hazai társaságunknak Csáktornya és vidékére terjedő ügynöki képviselét t. **Bernyák Károly** urtól

TODOR R.-czég

==== **Kraschovetz József úr** ====

vette át, miért is tisztelettel kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy biztosítási ügyekben ezenül nevezett céghez fordulni, s úgy hazai társaságunkat, mint fennnevezett képviselőnket eddigi nagybecsűl bizalmával a jövőben is megajándékozni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

**Az első magyar
általános biztosító társaság
Budapest.**

Čast nam je obznaniiti p. š. stanovnikom grada Čakovca kak i okolice, da je zastupstvo družtva našeg osiguravajućeg za grada Čakovca i okolice od gosp. **Bernyák Károlya** preuzela tvrdka

TODOR R.

==== gosp. **József Kraschovetz** ====

te stoga najljudnije molimo p. š. občinstvo, da se u svim onim poslovima, koji se liču osiguranja kod družtva našeg izvoli od sada obratiti na gore napomenuto zastupstvo, te da nas i u buduće obdari sa onim povjerenjem, koje smo i do sada uživali.

Sa osobitom štovanjem

**Glavno opravničtvo prvog magjarskog
obenitog osiguravajućeg družtva
BUDAPEST.**

873 2-3